

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії,
ректор, професор
_____ А.І. Кузьмінський
« 27 » _____ лютого _____ 2014 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ТЕСТОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ІЗ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИМ РІВНЕМ «МАГІСТР»
НА БАЗІ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ «БАКАЛАВР»

спеціальність 8.02030302 – мова та література (англійська)

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	3
2. Мета та завдання вступного випробування із теорії та практики англійської мови.....	3
3. Обсяг нормативних знань, навичок і вмінь із теорії та практики англійської мови.....	4
4. Лексичний мінімум з англійської мови, що вноситься на вступне випробування.....	5
5. Граматичний мінімум з англійської мови, що вноситься на вступне випробування	7
6. Теоретичний мінімуму з англійської мови, що вноситься на вступне випробування	8
7. Структура тесту вступного випробування.....	9
8. Критерії оцінювання тесту вступного випробування.....	10
9. Наукова література, пропонована для підготовки до вступного випробування.....	12

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У Програмі визначено мету та завдання вступного випробування із теорії та практики англійської мови на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» зі спеціальності 8.02030302 – мова та література (англійська) у навчально-науковому інституті іноземних мов Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Програма окреслює обсяг знань і вмінь із теорії та практики англійської мови за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за напрямом 6.020303 – Англійська мова та література.

Програму розроблено на основі навчальних програм із теорії та практики англійської мови для студентів напряму підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом 6.020303 – Англійська мова та література. Зміст тестових завдань вступного випробування до магістратури не виходить за межі цих програм.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ІЗ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Мета вступного випробування із теорії та практики англійської мови полягає у з'ясуванні ступеню підготовленості учасників випробування з метою конкурсного відбору до навчання у магістратурі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Вступне випробування із теорії та практики англійської мови покликане виявити рівень мовно-мовленнєвої та теоретичної підготовки вступників, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр» за напрямом 6.020303 – Англійська мова та література.

Мовно-мовленнєва підготовка студентів є набутою ними комплексною компетенцією, яка охоплює лінгвістичний, соціоетнокультурний і прагматичний компоненти, кожен з яких представлений відповідними знаннями, уміннями й навичками.

Лінгвістична компетенція сформована загальними англійськими фонологічними, лексичними і граматичними знаннями, уміннями й навичками, які є суто лінгвальними та незмінними в аспекті їх соціоетнокультурного значення та прагматичних функцій.

Соціоетнокультурна компетенція сформована спеціальними знаннями, уміннями й навичками, які забезпечують коректне визначення соціоетнокультурних умов використання англійської мови, що виявляється у соціоетнокультурній специфіці правил увічливості, унормованих правил поведінки тощо.

Прагматична компетенція сформована спеціальними знаннями, уміннями й

навичками, які забезпечують адекватний добір мовних одиниць англійської мови за різних контекстуальних умов їх використання для успішного досягнення поставленої комунікативної мети.

Теоретична підготовка студентів є набутими ними фундаментальними знаннями з основних теоретичних лінгвістичних дисциплін в обсязі нормативної вузівської програми освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Таким чином, вступне випробування із теорії та практики англійської мови є комплексним. Його спрямованість на виявлення рівня мовно-мовленнєвої компетенції і теоретичних знань передбачає перевірку низки різнопланових знань, умінь і навичок вступників.

Комплексне завдання вступного випробування із теорії та практики англійської мови охоплює:

1) виявлення рівня сформованості комунікативної компетенції англійською мовою (у сукупності її мовного, мовленнєвого, соціокультурного, дискурсивного і прагматичного компонентів);

2) виявлення рівня сформованості когнітивних структур, співвіднесених із мисленням англійською мовою;

3) виявлення рівня набутих базових знань з основних теоретичних лінгвістичних дисциплін (теоретичної фонетики, лексикології, стилістики, теоретичної граматики англійської мови);

4) виявлення рівня сформованості термінологічного лінгвістичного апарату та навичок його коректного вживання;

5) виявлення рівня сформованості логічного мислення та набутих умінь і навичок інформативного читання лінгвістичного тексту, простежування розвитку його теми і загальної аргументації та розуміння головних положень змісту та їх аранжування.

ОБСЯГ НОРМАТИВНИХ ЗНАНЬ, НАВИЧОК І ВМІНЬ ІЗ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Нормативні знання, навички й уміння із теорії та практики англійської мови, здобуті за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів за спеціальністю 7030500 – мова та література (англійська), забезпечують студентам необхідну теоретичну підготовку і комунікативну спроможність у сферах як професійного, так і ситуативного спілкування англійською мовою.

Тестовий характер вступного випробування із теорії та практики англійської мови

не передбачає перевірку нормативних знань, умінь і навичок аудіювання та усного спілкування англійською мовою. Проте тести вступного випробування забезпечують опосередковану перевірку володіння фонетичною системою англійської мови: рівень фонологічних знань, зокрема, правил читання буквсполучень, коректність поділу речення на синтагми тощо визначається коректністю сприйняття друкованого англійською тексту.

Вступне випробування із теорії та практики англійської мови перевіряє:

1) уміння й навички як інформативного, так і глибинного читання англійського тексту (повнота й адекватність розуміння загальної теми, головних положень та аргументації тексту);

2) фонологічні та лексико-граматичні вміння й навички, які виявляються у коректному розумінні змісту англійського тексту;

3) мовностилістичні вміння й навички, які виявляються у коректності ідентифікації стилю пред'явленого англійського тексту і у коректності розуміння наявних у цьому тексті стилістично маркованих мовних одиниць;

4) уміння й навички ідентифікації та розуміння соціокультурних елементів англійського тексту;

5) уміння й навички ідентифікації та розуміння прагмалінгвістичного компоненту англійського тексту, що виявляється в адекватному розумінні контекстуально вжитих мовних одиниць;

6) уміння коректної реконструкції послідовності речень англійського тексту з огляду на логіку викладеного в ньому змісту;

7) знання фундаментальних положень основних лінгвістичних теоретичних дисциплін (теоретичної фонетики, лексикології, стилістики, теоретичної граматики англійської мови).

Сформованість у вступників цих умінь і навичок забезпечується нормативними кінцевими знаннями з теорії та практики англійської мови, передбаченими навчальною програмою з основних лінгвістичних теоретичних дисциплін та з практики англійської мови за напрямом підготовки мова та література (англійська) освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ЩО ВІНОСИТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Сформованість знань лексичної системи англійської мови є результатом засвоєння

вступниками певного обсягу лексичного матеріалу з низки тем, передбачених навчальною програмою з англійської мови за спеціальністю мова та література (англійська) освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Основними розмовними темами є такі:

1. Family relations.
2. My daily program.
3. People I respect most.
4. My plans for the future.
5. My native town.
6. Illnesses and Medicare.
7. Healthy way of life.
8. Shopping and marketing.
9. Sports and games.
10. Educational value of traveling.
11. The world around me.
12. Environmental protection.
13. Schooling and teaching.
14. The profession of a teacher.
15. English as international language.
16. Science and technology.
17. Books and Libraries.
18. Arts, museums, galleries.
19. Mass media. The power of press.
20. Television and TV programs.
21. Theatre and cinema.
22. Music in my life.
23. Ukraine, my motherland.
24. Outstanding people of Ukraine.
25. Ukrainian art.
26. Ukrainian diaspora.
27. Great Britain.
28. Main British holidays.
29. Court system in Great Britain.
30. Art in Great Britain.
31. The U.S.A.
32. Court system in the U.S.A.

33. Canada.
34. Newspapers and magazines.

ГРАМАТИЧНИЙ МІНІМУМ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ЩО ВІНОСИТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Мовна компетенція з англійської мови передбачає наявність обов'язкових знань граматичної будови англійської мови. Це знання граматичних особливостей англійських мовних одиниць морфологічного та синтаксичного мовних рівнів.

Морфологія англійської мови

1. **Іменник.** Злічувальні та незлічувальні іменники. Уживання іменників у формі однини і множини. Уживання іменників у присвійному відмінку.
2. **Артикль.** Основні випадки вживання неозначеного та означеного артиклів. Випадки відсутності артикля.
3. **Прикметник.** Уживання прикметників у вищому та найвищому ступенях порівняння, утворених за допомогою суфіксів чи допоміжних слів.
4. **Дієслово.** Уживання дієслів *to be* і *to have*. Уживання модальних дієслів. Уживання часів дієслова: група *Indefinite (Present Indefinite* для вираження звичної дії, що відбувається постійно й регулярно, і для вираження дій, що відбуваються одна за одною; *Past Indefinite* для вираження дії, що відбувалася у закінчений період часу у минулому; *Future Indefinite* для вираження майбутньої дії); група *Continuous/Progressive (Present Continuous* для вираження дії, що відбувається у момент мовлення, *Past Continuous* для вираження подовженої дії у минулому, *Future Continuous* для вираження подовженої дії у майбутньому); група *Perfect (Present Perfect* для вираження дії, що була завершена в минулому, а її результат пов'язаний з теперішнім, *Past Perfect* для вираження попередньої дії в минулому, *Future Perfect* для вираження завершеності майбутньої дії); група *Perfect Continuous (Present Perfect Continuous* для вираження подовженої дії, яка розпочалася в минулому та має результат, пов'язаний з теперішнім). Уживання *Present Indefinite* для позначення майбутньої дії у підрядних реченнях умови та часу (після сполучників *when* та *if*). Уживання дієслів у пасивному стані (*Present Passive, Past Passive, Future Passive*). Узгодження часів. Заміна прямої мови непрямою.
5. **Уживання безособових форм дієслова:** інфінітиву, дієприкметника, дієприслівника та герундія. Граматичні конструкції з безособовими формами дієслова.

6. **Прислівник.** Уживання прислівників у вищому та найвищому ступенях порівняння, утворених за допомогою суфіксів чи допоміжних слів.

7. **Займенник.** Уживання всіх класів займенника.

8. **Числівник.** Кількісні та порядкові числівники, їх уживання в реченні.

Синтаксис англійської мови

1. Уживання **простого** (поширеного, непоширеного) **речення** з дієслівним та складеним іменним присудком. Уживання простого розповідного речення (стверджувального та заперечного). Уживання питального речення (усі типи запитань). Уживання спонукального речення.

2. Уживання **складного речення**: складносурядне речення зі сполучниками *and, but*; складнопідрядне речення зі сполучниками *when, who, which, that, because*.

3. Уживання речення зі зворотом *There is (are)*.

4. Уживання безособового речення.

5. Уживання складного додатка (*Complex Object*).

6. Уживання умовних речень нереальної дії.

ТЕОРЕТИЧНИЙ МІНІМУМ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ЩО ВІНОСИТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Теоретичний мінімум з основних теоретичних лінгвістичних дисциплін передбачає наявність обов'язкових фундаментальних знань основних положень теоретичної фонетики, лексикології, стилістики, теоретичної граматики англійської мови.

Теоретична фонетика англійської мови

Процес комунікації. Типи фонетики. Фонетичний склад англійської мови. Поняття фонем. Поняття складу. Інтонація.

Лексикологія англійської мови

Слово та його значення. Структура слова. Словотворення. Полісемія. Омонімія. Синонімія. Антоніми. Лексичний склад мови. Функціональні стилі мови. Фразеологія.

Стилістика англійської мови

Фонологічні, лексичні та синтаксичні стилістичні прийоми. Фонологічні, лексичні та синтаксичні виражальні засоби.

Теоретична граматики англійської мови

Системна організація мови. Системні відношення у мові. Аналітизм і синтетизм. Різномірні мовні та мовленнєві одиниці. Білатеральність лінгвістичної одиниці. Граматична опозиція. Граматична категорія. Морфема. Слово. Частиномовна класифікація слів. Самостійні частини мови. Основні синтаксичні поняття. Словосполучення. Паратаксис. Гіпотаксис. Предикація. Просте речення. Парадигма простого речення. Складне речення. Висловлення. Теорія мовленнєвих актів. Надфразова єдність. Текст.

СТРУКТУРА ТЕСТУ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Загальна кількість завдань тесту – 52.

На виконання тесту відведено 90 хвилин.

Завданням передуює інструкція до їх виконання, що містить детальну інформацію про побудову тесту, зміст текстових завдань, критерії оцінювання та максимально можливу суму балів за кожну правильну відповідь завдання тексту.

Тест вступного випробування складається із трьох завдань, що перевіряють набуті вступниками різномірні знання та вміння із теорії та практики англійської мови. Завдання для виконання побудовані таким чином, що вони потребують наявності граматичної, лексичної та комунікативної компетенції, глибоких теоретичних знань з основних лінгвістичних дисциплін та вміння розуміти автентичний науковий текст англійською мовою з метою його осмислення та реконструкції логічної послідовності речень.

Завдання 1 перевіряє граматичну, лексичну і комунікативну компетенцію. Це завдання складається із 25 номерів (від 1 до 25), кожен з яких включає по два речення англійською мовою – одне правильне і одне неправильне. Потрібно вибрати лише правильне речення. Усі речення є автентичними; вони містять загальноживані слова й словосполучення, розуміння яких потребує вміння користуватись активним і пасивним лексиконом та граматичною компетенцією.

Завдання 2 перевіряє теоретичні знання з основних лінгвістичних дисциплін (теоретичної фонетики, лексикології, стилістики, теоретичної граматики англійської мови). Це завдання складається із 23 номерів (від 1 до 23), кожен з яких є запитанням, до якого пропонується три відповіді. Потрібно вибрати лише правильну відповідь. Запитання охоплюють різні аспекти теорії англійської мови, що вивчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Виконання цього завдання потребує наявності сформованого наукового розуміння мови як системи і структури, як коду, призначеного

для комунікативного функціонування.

Завдання 3 перевіряє уміння розуміти основний зміст прочитаного англійського автентичного наукового тексту (із лінгвістики). Текст складається із чотирьох речень, які формують абзац, але подані у логічно-порушеній послідовності. Потрібно реконструювати правильну (логічну) послідовність речень. Виконання цього завдання потребує наявності основних навичок володіння англійською мовою, зокрема, розуміння загального змісту тексту та вміння розуміти логіку наукового викладу матеріалу в межах запропонованого контексту.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТУ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Тест вступного випробування із теорії та практики англійської мови оцінюється за шкалою у 100 балів, до яких додаються ще 100 балів за європейською шкалою оцінювання. Тож загальна максимальна сума балів за тест складає 200 балів.

Завдання 1: кожне правильно вибране речення оцінюється у 2 бали; неправильно вибране речення оцінюється у 0 балів. Максимальна кількість балів за це завдання – 50.

Завдання 2: кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали; неправильна відповідь оцінюється у 0 балів. Максимальна кількість балів за це завдання – 46.

Завдання 3: кожна правильно відновлена позиція речення оцінюється в 1 бал; неправильно відновлена позиція речення оцінюється у 0 балів. Максимальна кількість балів за це завдання – 4.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр», якщо кількість балів за вступне випробування становить не менше 124 балів.

**Таблиця
переведення тестових балів у рейтингову шкалу (від 100 до 200 балів)**

Тестова шкала	Європейська шкала	Тестова шкала	Європейська шкала	Тестова шкала	Європейська шкала	Тестова шкала	Європейська шкала	Тестова шкала	Європейська шкала
1	101	21	121	41	141	61	161	81	181
2	102	22	122	42	142	62	162	82	182
3	103	23	123	43	143	63	163	83	183
4	104	24	124	44	144	64	164	84	184
5	105	25	125	45	145	65	165	85	185
6	106	26	126	46	146	66	166	86	186
7	107	27	127	47	147	67	167	87	187
8	108	28	128	48	148	68	168	88	188
9	109	29	129	49	149	69	169	89	189
10	110	30	130	50	150	70	170	90	190
11	111	31	131	51	151	71	171	91	191

12	112	32	132	52	152	72	172	92	192
13	113	33	133	53	153	73	173	93	193
14	114	34	134	54	154	74	174	94	194
15	115	35	135	55	155	75	175	95	195
16	116	36	136	56	156	76	176	96	196
17	117	37	137	57	157	77	177	97	197
18	118	38	138	58	158	78	178	98	198
19	119	39	139	59	159	79	179	99	199
20	120	40	140	60	160	80	180	100	200

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями й уміннями з теорії та практики англійської мови виокремлюються такі чотири рівні навчальних досягнень вступників: початковий, середній, достатній, високий.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень вступників
I. Початковий	100-107	Наявність правильних відповідей на незначну кількість (2 або 3) тестових завдань.
	108-115	Наявність правильних відповідей на незначну кількість (4 або 7) тестових завдань.
	116-123	Наявність правильних відповідей на незначну кількість (8 або 11) тестових завдань.
II. Середній	124-132	Наявність правильних відповідей на менш, ніж половину (12 або 16) тестових завдань.
	133-141	Наявність правильних відповідей на менш, ніж половину (17 або 20) тестових завдань.
	142-150	Наявність правильних відповідей на менш, ніж половину (21 або 24) тестових завдань.
III. Достатній	151-159	Наявність правильних відповідей половину (25 або 26) тестових завдань.
	160-168	Наявність правильних відповідей на більш, ніж половину (27 або 32) тестових завдань.
	169-177	Наявність правильних відповідей на більш, ніж половину (33 або 37) тестових завдань.
IV. Високий	178-185	Знання, вміння й навички вступників повністю відповідають вимогам програми: наявність правильних відповідей на більшу частину (38 або 42) тестових завдань.
	186-193	Знання, вміння й навички вступників повністю відповідають вимогам програми: наявність правильних відповідей на переважну більшість (43 або 49) тестових завдань.
	194-200	Знання, вміння й навички вступників повністю відповідають вимогам програми: наявність правильних відповідей на (майже) всі (50 або 52) тестові завдання.

**НАУКОВА ЛІТЕРАТУРА, ПРОПОНОВАНА
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

1. Аспекты семантических исследований ; [отв. ред. Н.Д. Арутюнова, А.А. Уфимцева]. – М. : Наука, 1980.
2. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов / О.С. Ахманова. – М. : Советская энциклопедия, 1969.
3. Иванова И.П. Теоретическая грамматика современного английского языка / И.П. Иванова, В.В. Бурлакова, Г.Г. Почепцов. – М. : Высшая школа, 1981.
4. Кобозева И. М. Лингвистическая семантика : учебник / И. М. Кобозева; [изд. 3-е, стереотипное]. – М. : Эдиториал УРСС, 2007.
5. Мороховский А.Н. Стилистика английского языка / А.Н. Мороховский и др. – К. : Вища школа, 1991.
6. Смирницкий А.И. Морфология английского языка / А.И. Смирницкий. – М. : Изд-во литературы на иностранных языках, 1956.
7. Смирницкий А.И. Синтаксис английского языка / А.И. Смирницкий. – М. : Изд-во литературы на иностранных языках, 1957.
8. Blokh, V.Y. A Course in Theoretical English Grammar / V.Y. Blokh. – М. : Высшая школа, 1983.
9. Galperin I.R. Stylistics / I.R. Galperin. – М. : Higher School Publishing House, 1971.
10. Kayshanska V.L.. A Grammar of the English Language / V.L. Kayshanska et al. – М. : Просвещение, 1972.
11. Vassilyev V.A. English Phonetics: a Theoretical Course / V.A. Vassilyev. – М. : Higher School Publishing House, 1970.
12. Velivchenko, V.F. Theoretical Grammar of the English Language (a concise course) / V.F. Velivchenko. – Черкаси : Вид-тво «Відлуння-Плюс», 2006.